

WOJEWODA
WARMIŃSKO-MAZURSKI

PS-VI.431.3.18.2022.ICZ

**Szanowna Pani
Jolanta Pilcek
Dyrektor
Domu dla Dzieci i Młodzieży „Promyk 2” w Morągu
ul. Żeromskiego 19A
14-300 Morąg**

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

Działając na podstawie upoważnienia Wojewody Warmińsko-Mazurskiego Nr FK-IV.0030.556.2022 z dnia 15 lipca 2022 roku zespół inspektorów Wydziału Polityki Społecznej Warmińsko-Mazurskiego Urzędu Wojewódzkiego w Olsztynie w składzie:

1. Iwona Czmochowska – główny specjalista, kierująca zespołem,
2. Lilla Kondrusik – główny specjalista,

przeprowadził kontrolę problemową w trybie zwykłym w Domu dla Dzieci i Młodzieży „Promyk 2” w Morągu. Czynności kontrolne rozpoczęto w dniu 28 lipca 2022 roku i zakończono w dniu 29 lipca 2022 roku. Zakresem przedmiotowym kontroli objęto zgodność zatrudniania pracowników placówki opiekuńczo-wychowawczej z wymaganymi kwalifikacjami, w świetle przepisów:

- ustawy z dnia 9 czerwca 2011 roku o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (Dz. U. 2022, poz. 447) - zwanej dalej ustawą wrispz,
- Rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 22 grudnia 2011 roku w sprawie instytucjonalnej pieczy zastępczej (Dz. U. Nr 292, poz. 1720).

W niniejszym wystąpieniu pokontrolnym użyto następujących skrótów:

- 1) Placówka/Jednostka/kontrolowana Jednostka – co oznacza: Dom dla Dzieci i Młodzieży „Promyk 2” w Morągu,
- 2) Dyrektor – co oznacza: Dyrektora Domu dla Dzieci i Młodzieży „Promyk 2” w Morągu, panią Jolantę Pilcek,
- 3) Wicedyrektor/Zastępca Dyrektora - co oznacza pedagoga-Wicedyrektora Domu dla Dzieci i Młodzieży „Promyk 2” w Morągu, panią Ewę Wiśniewską,
- 4) Regulamin – co oznacza: Regulamin Organizacyjny Domu dla Dzieci i Młodzieży „Promyk 2” w Morągu,
- 5) pracownicy pedagogiczni – co oznacza: specjalistów oraz wychowawców zatrudnionych do pracy z dziećmi i rodziną, o których mowa w art. 98 ustawy wrispz.

Kontrola obejmowała okres od dnia 1 stycznia 2021 roku do dnia jej zakończenia. Fakt jej przeprowadzenia odnotowano w rejestrze prowadzonym przez Jednostkę. Czynności kontrolne przeprowadzono w obecności pani Jolanty Pilcek – Dyrektora kontrolowanej Jednostki. Ustaleń dokonano w oparciu o rozmowy przeprowadzone z wychowankami oraz pracownikami pedagogicznymi, analizę akt osobowych pracowników, informacje i wyjaśnienia przekazane przez Dyrektora oraz oględziny Jednostki.

Działalność Placówki w zakresie objętym kontrolą ocenia się **pozytywnie z nieprawidłowością.**

Ustalenia z kontroli

I. Zasady działania i organizacji Placówki

Dom dla Dzieci i Młodzieży „Promyk 2” w Morągu jest niepubliczną placówką opiekuńczo-wychowawczą typu socjalizacyjnego, prowadzoną przez Morąskie Stowarzyszenie Wspierania Rodzin z siedzibą w Morągu, przeznaczoną dla 14 wychowanków.

Działalność kontrolowanej Jednostki określają:

- 1) Statut Domu dla Dzieci i Młodzieży „Promyk 2” w Morągu, przyjęty Uchwałą Nr 4/2012 Zarządu Morąskiego Stowarzyszenia Wspierania Rodzin z dnia 06 listopada 2012 roku **/akta kontroli str. 1-3/**,
- 2) Regulamin Organizacyjny Domu dla Dzieci i Młodzieży „Promyk 2” w Morągu, przyjęty Uchwałą Nr 5/2019 Zarządu Morąskiego Stowarzyszenia Wspierania Rodzin z dnia 09 grudnia 2019 roku, ze zmianami z dnia 28 grudnia 2020 roku **/akta kontroli str. 4-15/**.

Kontrolujący stwierdzili, że w Regulaminie dookreślono zadania wszystkich pracowników zatrudnionych w Jednostce, w związku z czym nie wnosi się uwag do jego treści.

W dacie kontroli w Placówce umieszczonych było 13 wychowanków, z których 7 przebywało na wyjazdach wakacyjnych do rodzin, a 1 w szpitalu. Wyciąg z ewidencji wychowanków stanowi **akta kontroli str. 16**.

II. Zgodność zatrudnienia pracowników Placówki z wymaganymi kwalifikacjami

W celu zbadania zgodności zatrudnienia kadry kontrolowanej Jednostki z wymaganymi kwalifikacjami, określonymi w przepisach prawa, sprawdzono kwalifikacje 100% kadry zatrudnionej w okresie podlegającym kontroli.

W okresie objętym kontrolą Placówką w ramach ¼ etatu kierował Dyrektor, przy pomocy pedagoga – Wicedyrektora zatrudniono w ramach ¼ etatu.

Ustalono, iż Dyrektor oraz Wicedyrektor spełniali wymogi kwalifikacyjne przewidziane dla osób kierujących placówką opiekuńczo-wychowawczą, określone w art. 97 ust. 3 ustawy wripsz, tj. posiadali odpowiednie wykształcenie, co najmniej 3-letni staż pracy w instytucji zajmującej się pracą z dziećmi lub rodziną, a także aktualne zaświadczenia lekarskie potwierdzające, że są zdolni do kierowania placówką opiekuńczo-wychowawczą.

Zgodnie z przedłożonymi kontrolującym wykazami, stanowiącymi **akta kontroli str. 17-20**, na stanowiskach pracowników pedagogicznych, poza kadrą zarządzającą, tj. Dyrektorem oraz Zastępcą Dyrektora, zatrudnionych było łącznie 6 osób. W dacie kontroli zatrudnienie przedstawiało się następująco:

- wychowawca-lider – 1 osoba, w wymiarze 1 etatu,

- wychowawcy – 4 osoby, łącznie w wymiarze 3½ etatów,
- psycholog – 1 osoba, zatrudniona na podstawie umowy zlecenia (świadcząca pracę na rzecz wychowanków Placówki w ramach umowy z Fundacją ERBUD).

Ponadto Zastępca Dyrektora w ramach ¼ etatu wykonywał jednocześnie obowiązki pedagoga.

Stwierdzono, że w aktach osobowych ww. osób, w tym także Dyrektora i Zastępcy Dyrektora, znajdowały się oświadczenia potwierdzające spełnianie przez nich wymogów określonych w art. 98 ust. 3 pkt 1-3 ustawy wripsz, tj., że:

- nie są i nie byli pozbawieni władzy rodzicielskiej oraz władza rodzicielska nie jest im zawieszona ani ograniczona,
- wypełniają obowiązek alimentacyjny - w przypadku, gdy taki obowiązek w stosunku do nich wynikał z tytułu egzekucyjnego,
- nie byli skazani prawomocnym wyrokiem za umyślne przestępstwo lub umyślne przestępstwo skarbowe.

Ponadto ustalono, iż wszystkie osoby aktualnie pracujące z dziećmi w kontrolowanej Jednostce, zdolne były do pracy w placówce opiekuńczo-wychowawczej, co zostało potwierdzone zaświadczeniami lekarskimi o braku przeciwwskazań do wykonywania tej pracy i zgodne jest z zapisem art. 98 ust. 3 pkt 4 ustawy wripsz.

Ustalono, że osoba zatrudniona na stanowisku pedagoga nie posiadała kwalifikacji, zgodnych z art. 98 ust. 1 pkt 2 ustawy wripsz, tj. nie posiadała tytułu zawodowego magistra na kierunku pedagogika albo pedagogika specjalna. Dyrektor w pisemnym wyjaśnieniu, stanowiącym **akta kontroli str. 21-22** wskazał, że przyczyną powyższego był fakt, że *Pani Ewa od lat sprawdza się na polu opieki, wychowania i wsparcia pedagogicznego dzieci i młodzieży z naszego Domu. Praca z dziećmi, jej kompetencje i zaangażowanie oraz liczne pozytywne efekty pedagogiczne wskazują na prawidłowe podejście do pracy.* Natomiast w ocenie kontrolujących przyczyną powyższej nieprawidłowości była niedostateczna znajomość przez Dyrektora Jednostki obowiązujących zapisów ustawy wripsz, co skutkowało udzielaniem wychowankom Placówki wsparcia przez osobę do tego nieuprawnioną.

Pozostali zatrudnieni w kontrolowanej Jednostce pracownicy pedagogiczni spełniali wymogi kwalifikacyjne, określone w art. 98 ust. 1 ustawy wripsz, tj. posiadali odpowiednie wykształcenie.

W kontrolowanej Jednostce, jako kadrę niepedagogiczną zatrudniano 1 osobę - na stanowisku księgowej **/akta kontroli str. 23/**.

Osoba ta spełniała wymogi, o których mowa w art. 98 ust. 3 pkt 3 i 4 ustawy wripsz, tj., że:

- jest zdolna do pracy w placówce opiekuńczo-wychowawczej, co zostało potwierdzone zaświadczeniem lekarskim o braku przeciwwskazań do tej pracy,
- nie była skazana prawomocnym wyrokiem za umyślne przestępstwo lub umyślne przestępstwo skarbowe, co zostało potwierdzone oświadczeniem pracownika.

W trakcie trwania czynności kontrolnych przyjęto od Dyrektora Placówki pisemne oświadczenie, że przeciwko pracownikom placówki nie toczyło się i nie toczy postępowanie z art. 98 ust 5 ustawy wripsz **/akta kontroli str. 24/**. Oświadczenia o takiej treści znajdowały się również w aktach osobowych pracowników pedagogicznych oraz księgowej.

III. Zapewnienie zatrudnionym pracownikom prawa do korzystania z poradnictwa, które ma na celu zachowanie i wzmocnienie ich kompetencji oraz przeciwdziałanie zjawisku wypalenia zawodowego oraz udział pracowników w szkoleniach podwyższających lub wzmacniających ich kompetencje zawodowe

W myśl art. 98 ust. 4 ustawy wrispz, pracownicy pedagogiczni, mają prawo do korzystania z poradnictwa, które ma celu zachowanie i wzmocnienie ich kompetencji oraz przeciwdziałanie wypaleniu zawodowemu. Z informacji przekazanej przez Dyrektora, stanowiącej **akta kontroli str. 24** wynika, że wyżej wskazany zapis był realizowany w Placówce poprzez *udział pracowników w szkoleniach dostosowanych do ich indywidualnych potrzeb. Kadra ma możliwość samodzielnego wyboru tematyki tych szkoleń, ponadto raz w roku każdy pracownik ma możliwość udziału w szkoleniach oferowanych przez Dyrektora Placówki. Dwa lata pandemii spowodowały zastój w zakresie szkoleń i wychowawcy zgodnie oświadczyli, że nie chcą korzystać ze szkoleń on-line. Trudne sytuacje i tematy problemowe rozwiązujemy w gronie naszych specjalistów, gdzie poruszamy problemy naszych podopiecznych, organizujemy spotkania zespołów wychowawczych, wymieniamy się doświadczeniami, poradnictwem w zakresie opieki i wychowania oraz pracy w placówce.*

Kontrolujący ustalili, że pracownicy Placówki w okresie objętym kontrolą podnosili swoje kwalifikacje poprzez udział w poniżej wskazanych szkoleniach:

- *Funkcjonowanie placówek opiekuńczo-wychowawczych w sytuacjach kryzysu,*
- *Jak sobie mądrze radzić w życiu codziennym, mądrze wykorzystując cyfrowe technologie.*

Podczas rozmów z kontrolującymi pracownicy Placówki wskazali również, że mogli liczyć na wsparcie Dyrektora, Zastępcy Dyrektora oraz wychowawcy-lidera w sytuacjach dla nich trudnych.

IV. Jakość wsparcia udzielanego przez pracowników Placówki w ocenie dzieci

W ramach postępowania kontrolnego zespół inspektorów przeprowadził indywidualne rozmowy kierowane z trojgiem wychowanków, przebywających w Placówce w czasie przeprowadzania czynności kontrolnych. Nie przeprowadzono rozmów z 10 wychowanków z uwagi na:

- przebywanie na urlopowaniu u rodziny biologicznej – 7 dzieci,
- pobyt w szpitalu – 1 dziecko,
- przebywanie poza placówką – 1 osoba pełnoletnia,
- krótki pobyt w placówce, nie przekraczający 1 miesiąca – 1 dziecko.

Rozmowy z wychowankami dotyczyły udzielanego im wsparcia przez wychowawców, specjalistów, Dyrektora i Zastępcę Dyrektora, a także jakości sprawowanej opieki.

Podczas rozmów wychowankowie potwierdzili zgodnie, że mogli liczyć na wsparcie i pomoc kadry pedagogicznej, zatrudnionej w kontrolowanej Jednostce. Dzieci wskazały, że nie zdarzały się sytuacje, aby zwracając się z prośbą o pomoc do kadry Placówki nie otrzymali jej. Wszyscy wychowankowie, z którymi przeprowadzono rozmowy stwierdzili, że pracownicy pedagogiczni pomagali im w rozwiązywaniu ich problemów.

V. Pozostałe ustalenia

W wyniku przeprowadzonych czynności kontrolnych ustalono, że Dyrektor, w celu wsparcia wychowanków Placówki w dniu 27 kwietnia 2022 roku podpisał umowę z Fundacją Niebieskie Serce o sfinansowanie zabiegów zdrowotnych wychowanków, zajęć psychologicznych i terapeutycznych oraz wsparcia psychiatrycznego, przez co dzieciom zapewniony jest stały dostęp do pomocy specjalistycznej. Ponadto nawiązano współpracę z fundacją ERBUD, która finansuje stałe wsparcie psychologiczne, refunduje rehabilitację, ortopedę, zajęcia terapeutyczne, a także wsparcie wychowanków w formie szkoleń z zakresu rozwoju osobistego i zawodowego /akta kontroli str. 25/.

Stwierdzono, że w okresie wakacyjnym, tj. lipiec-sierpień 2022 roku, wychowankowie Placówki przebywali w Domu dla Dzieci i Młodzieży „Promyk 1” w Morągu. Dyrektor w pisemnym wyjaśnieniu, stanowiącym akta kontroli str. 26 wskazał, że „dzieci, które pozostały w Placówce na okres wakacji zostały przeniesione do siedziby Domu dla Dzieci i Młodzieży „Promyk 1” w Morągu ze względu na prace remontowe przeprowadzane w ww. budynku. Korzystając z okresu wakacyjnego, a co za tym idzie z mniejszej ilości dzieci, ze względu na ich udział w koloniach letnich, wypoczynku u bliskich, zaplanowaliśmy działania remontowe i konserwatorskie. Działania te wynikają z konieczności naprawy sufitu w sali wypoczynku oraz malowania ścian w pokojach podopiecznych.” Kontrolujący przyjęli wyjaśnienia Dyrektora w powyższym zakresie.

Ustalono także, że w dacie kontroli w Jednostce przebywało 4 dzieci poniżej 10 roku życia, co niezgodne jest z zapisem art. 95 ust.1 ustawy wrispz. Dyrektor Jednostki wyjaśnił, że troje z tych dzieci zostało umieszczone w morąskich placówkach opiekuńczo-wychowawczych wraz ze starszym rodzeństwem, natomiast w 1 przypadku konieczne było zabezpieczenie dobra dziecka w trybie interwencyjnym. Jednocześnie Dyrektor wskazał, że wszystkie dzieci umieszczono w poszczególnych placówkach opiekuńczo-wychowawczych na podstawie postanowienia sądu z wyszczególnieniem konkretnej placówki /akta kontroli str. 27-28/. Kontrolujący przyjęli wyjaśnienia Dyrektora w powyższym zakresie.

VI. Uwagi i wnioski

Mając na względzie wyniki kontroli oraz pozytywne opinie wychowanków na temat opieki sprawowanej przez wychowawców, a także opinie pracowników na temat wsparcia udzielanego przez Dyrektora Jednostki, w zakresie zapobiegania zjawisku wypalenia zawodowego, nie wnosi się uwag.

Jednocześnie w związku ze stwierdzeniem nieprawidłowości, działając w oparciu o art. 197d ust. 1 ustawy z dnia 9 czerwca 2011 roku o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej, wnosząc o podjęcie przez Dyrektora, jako osoby odpowiedzialnej za jej powstanie, stosownych działań, mających na celu jej wyeliminowanie oraz realizację następującego zalecenia:

1. Do pracy z dziećmi, na stanowisku pedagoga, zatrudniać wyłącznie osoby posiadające kwalifikacje, o których mowa w art. 98 ust. 1 pkt 2 ustawy wrispz.

Kontrolowanej Jednostce przysługuje prawo zgłoszenia zastrzeżeń do wystąpienia pokontrolnego i/lub zawartych w nim zaleceń pokontrolnych na zasadach określonych w art.

197d ustawy z dnia 9 czerwca 2011 roku o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej. Termin na wniesienie zastrzeżeń wynosi 7 dni od dnia otrzymania wystąpienia pokontrolnego wraz z zaleceniami. W przypadku niezgłoszenia zastrzeżeń, proszę o poinformowanie Wojewody o realizacji zaleceń pokontrolnych, w terminie 30 dni od dnia otrzymania niniejszego wystąpienia.

Podstawa prawna:

- § 14 rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 21 sierpnia 2015 roku w sprawie przeprowadzania kontroli przez wojewodę oraz wzoru legitymacji uprawniającej do przeprowadzania kontroli (Dz. U. z 2015 r., poz. 1477),
- art. 197d ustawy z dnia 9 czerwca 2011 roku o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (t. j. Dz. U. 2022, poz. 447).

Z up. Wojewody Warmińsko-Mazurskiego

Urszula Jędrychowska

Zastępca Dyrektora

Wydziału Polityki Społecznej

Iwona Czmochowska - główny specjalista

Lilla Kondrusik - główny specjalista